

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. пошт. ш.ад. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в краю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр., Фр.
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 ш. фр., Чехо-
словацькій 30 к. р., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„Друкарні“ 29-25.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Український Банк в Америці.

Від Редакції: В американському шоденнику „Свобода“ появилася згід повністю наведеної статті д-ра Волод. Гаганя, яку дані в цілому передруковуємо в нас, що порушеною в ній проблемою зацікавлюються і наші фінансові чинники в краю. При тім не сумніваючись, що на статтю відгукнуться наші економісти, а ми зі свого боку радо будемо служити місцем для опублікування її посліду у ній помічально важливій справі.

„Старинних часах, коли Картагінці вели війну з Римлянами, спитали вони свого визначного вождя Ганнібала, що потрібно йому до успішного ведення війни, а він мав відповісти: Потребу трох річей: грошей, грошей і грошей. Те сказав теж Наполеон в часі війни Франції з Англією. Як бачимо, то гроші мають якусь таку силу і я вповні годжуся з твердженням г-ра В. Сіменовича, висказаним в його статті, що в теперішній час доля і життя цілого народу залежить від двох чинників, а саме: часу і грошей

Що ж представляє собою банк?

Банк це ніщо інше як інституція, яка має контроль над грошима, яка кермує їх ужитком в шовковому житті. Банк це пряме місце, де сходяться ті, котрі мають гроші — депозитори, і ті, котрі грошей потребують на свої господарські підприємства — довжники. Уже з такого асудування можна бачити, яку величезну роль відіграє банк в господарстві життя народу. Ускладнення кредиту сарієє господарському розвитку. Його стягнення призводить до руїни. Тому то всі народи звертають пильну увагу на банкове законодавство та роблять всі можливі заходи, щоб на чолі банків стояли люди з розумом та ясною думкою на будуче.

Загально беручи, маємо два типи банків: державні, централізовані і приватні децентрализовані. До першої системи належать банки європейські. У Злучених Державах маємо банки приватні, а дуже малою домшкою централізму в формі федерально-резервних банків. Під оглядом законодавства, якому ці банки підлягають, ділимо їх на: I. національні, які підлягають законодавству федеральному, і II. стейтові (гост-кошакі і банки приватні), які підлягають законодавству поодиноких стейтів. Дальше можна ділити банки після їх спеціального бізнесу на банки фермерські, комерційні, шадничі і т. п. Розв'язати про організацію українського банку, відразу вирішує питання, який саме банк нам потрібний: національний, стейтовий, комерційний чи шадничий?

Я переконаний, що створення відразу зовсім національного українського банку в Америці, як це часто писалося в пресі, не можливо зі сід-рочих причин: 1) брак капіталу, 2) брак фактичних сил, 3) труднощі в одержанні чартеру, 4) нестача чималість спільності бізнесу від наших людей.

Як відомо, американські банки стоять на дуже високому рівні організації і відлатності гроші, з величезним капіталом, з великим апаратом фактив, з якими конкуренція майже завжди виключена. Ми бачимо теж, що всі т. зв. чужинські банки „американизуються“ і стають банками загальними, так, що буває це навіть банками йти проти цього, зовсім нормально до явища.

Однак маючи на увазі ширші завдання нашої імміграції, як навазання господарських знань з краю, поміч нашим іммігрантам від виласку і кредитової сироти, ми осигналили наші цілі краще, дешевше і без всякого ризику в той спосіб, що сталиби власниками-шеровцями одного з великих американських банків. Вільним справу новим практично:

Мені відомий банк, якого майно вносить приблизно 200.000.000 дол. Шери цього банку

мають приблизну ціну 200 дол. Колиб Українці закупили 5.000 шерів за приблизну ціну одного мільона доларів, то на цій основі вони моглиби мати там не менше як 2 директорів і свій український відділ зі своїми людьми. Колиб у цьому ділі взяли участь наші аскураційні організації, то для їх газет створеноб окремих господарсько-інформаційний відділ для видачі господарських бюлетенів для преси. Цей банк вийшов би негайно у аносини з нашими кравними установами і вже негайно малиб ми ту загальну користь, що всі народні фонди ми моглиб пересилати до краю без всяких оплат. А колиб після одного чи двох років ця праця принесла корисні наслідки, тоді можнаб приступити до організації вже зовсім самостійних підприємств, маючи за собою піддержку великого банку.

Хто мігби це перевести?

П'ятсот або тисячу українців, які хотілиб закупити шерів одного банку по 1000 доларів і сталиб його співвласниками. Поминаючи зовсім те, що з національного боку ці шерівці аробили велике діло, вони й для себе мали би величезні користи. Наведу один примір: Шери одного банку з філадельфійських банків мали в 1923 році ціну 225 дол., а їх номінальна вартість була 50 дол. Річна дивиденда виносилася кожного року 10 процент. В 1927 році ці шерів мали вартість 520 дол. в 1928 році 650 дол. В той час піднесено банківий капітал і хто мав три шерів, міг купити один новий за ціну 400 дол., себто на кожний шерів видано надзвичайну дивиденду — 75 дол. В дальшому старі шерів з номінальною вартістю 50 дол розбито на п'ять шерів з номінальною вартістю 10 дол. і теперішня ціна цих 10 дол. шерів виносилася біля 190 дол., або ішими словами: ціна старих 50-доларових шерів зросла до суми 950 дол. За останніх п'ять літ ці шерів приносили від 25—33 процент. Ось ті користи, які малиб власники шерів, а до того їх особистий кредит у банку зрісби.

Чи це можливе до переведення?

Думаю, що можливе, бож наші люди мають більше інвестованого гроша в різних інституціях. Тут не йде навіть про щось нове, про новий капітал, але про те, як організувати і сконцентрувати наш вже тепер інвестований капітал, як з мертвого матеріалу видстати силу, живу, життєдаєтну, господарську енергію. Все, що тут потрібно, це спільне порозуміння між певним числом людей, котрі хочуть взятися до спільного діла.

Стаючи власниками двіста-мільйонної інституції, ми оминалиб і англійцями всякі ризики, алуучени з творенням нової організації, забезпечилиб шеровцям великі ански та сповнялиб усі завдання, які покладаємо на український банк в Америці.

Ганнібаль, який до ведення війни з Римлянами вимагав грошей, грошей і грошей, римляни побили. Це сталося і з Наполеоном у війні з Англією тому, що римляни і англійці мали більше грошей і кращу над ними контролль як їх противники. Це сталося і з нами в недалній війні.

Для підготовки кращого майбутнього нашого народу потрібно негайно приступити до справи організації українського банку в Америці на вище агаданих основах і тут стрімче перешкоди, але мусимо тягити, що переведення цього діла залежить виключно від нашого господарського хисту та здорового розуму. Цього чейже у нас не бракує і це є заперуков, що наше громадянство обговорить цю справу як слід і приступить до її виконання для добра нашої еміграції і всього народу як цілості.

Д-р Володимир Гагань.

Вчіть своїх дітей ощадности і постарайтеся для них о пушку і книжку ощадности

Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

Справа Контрольної Комісії для Надренії.

Французька делегація в Газі вперто обстоює своє домагання утворити для Надренії, після звільнення від окупації, окремої контрольної комісії. Німецька делегація так само рішучо відкидає це домагання. В цій справі цікаву промову виголосив на правничій підкомісії конференції член німецької делегації д-р Вірт.

Він зазначив насамперед, що домагання такої комісії ускладнює всю внутрішньо-політичну ситуацію в Німеччині. „Я хотів би говорити так само широко, як пан Сновден. Бріан сказав мені, що він не може дати обіцянки перевести наші домагання у французькому парламенті. Це саме треба сказати про становище німецької делегації в справі комісії. Тут ми мусимо зайняти становище, яке ми могли би оборонити перед німецьким парламентом. Уважайте на психологію німецького народу. Ми молода демократія. А план Юнга накладає своїм розв'язанням репараційної справи зобов'язання таких розмірів, яких не знає історія“.

„Це викликало в Німеччині рух проти плану Юнга, який підтримують широкі верстви народу, й який все зростає. Якби ми тепер стали перед німецьким народом зі справою контрольної комісії, то воли народу зовсім слушно усунула би нас. Ми мусимо заявити, що не може бути жадного німецького уряду, який міг би дати зобов'язання, що виходили би поза межі Локарна та Ліги Націй“.

„Як міністр для окупованих областей в рішучо підтримував політику порозуміння Штрессмана. Так само рішучо ми обидва відкидаємо цю комісію, яка витворила би вічне джерело неспокою та суперечок“.

На кінець своїх висновків д-р Вірт з притиском зазначив, що контролі Ліги Націй повинно вистарчити і що годі творити в безкоштовно все нові контрольні органи на місцях старих.

Союз британських вірителів Радянського Союзу.

Можливість швидкого відновлення дипломатичних зносин Англії з Радянським Союзом зробила актуальним питання про домагання британських громадян до радянського уряду. Зацікавлені кола енергійно висувують домагання, щоб в дальших переговорах англійський уряд домагався відшкодування за сфінксоване майно британських громадян.

Загальна сума домагань британських громадян до радянського уряду обчислюється на 270 мільонів фунтів стерлінгів. З цієї суми 180 мільонів припадає на підприємства, які сфінксовано від британських громадян у Радянському Союзі, 40 мільонів на російські вартісні папери, які випущені в англійській валюті, а крім того ще вартісні папери на 250 мільонів карбованців; решта припадає на різніх дрібних вірителів.

Оборону інтересів усіх груп кредиторів узяв на себе „Союз британських вірителів Радянського Союзу“.

Розуміється, домагання англійських вірителів не обов'язкові для англійського уряду. Гендерсон заявив свого часу в палаті громад, що задоволення домагань британських вірителів не є конечною умовою відновлення дипломатичних зносин з Радянським Союзом. Однак різномірно Гендерсон для арозуміти, що англійський уряд буде старатися, щоб домагання його громадян були задоволені.

На педагогічні теми.

Молоді і старі.

(На маргінесі статті дир. В. Кузьмовича в „Українській Школі“).

Так, сумні думки та висновки читаємо у статті директора Кузьмовича. Але самим ствердженням сумних явищ положення не поправимо. До цього треба чини і то рішучого! Пора нашим передовим і відповідальним педагогам задуматися і то поважно над реформою та приношенням школи до вимог сучасного життя.

Стверджуємо безініціативність, слабковілість і млявість нашої молоді. Це явище спостерігається і в інших народів, що вели війну, а біологія та соціологія дають пояснення цього явища. Ми ж собі все пригадуємо, що ця наша молодь є продуктом дихотії, що вона саме переживала хуртовину світової війни та зв'язані з війною заклади голод і голод в часі, коли була за молода і за немінна, щоб пережити таке нещастя. Розуміється, що оточення залишило на ній свій вплив, а ненормальне відживлення фатально відбилося на молодім поколінні. Але не треба боятися, бо жак паралізує й остатки волі, енергії та ініціативи. Лише спокійна холодна аналіз наших недуг і правильна рецепта на їх лікування буде запорукою того, що вилікуємося. Але й природна відпорність організму на недуги теж мусить бути. Поминаючи недуги нашої суспільності — мусимо ствердити, що й центр шкільної організації належної відпорності не має. Коли шкільний організм хоче жити і бути творчим, мусить побороти недуги, витворити природний імунітет і забезпечити собі здорове існування на далі.

Не треба нам боятися реформаторської течії і не варто цього приривування охрещувати лінівством, а людей називати лініками. Краще самим позбутися лінівства та скорше рушитися з місця, реформувати наше шкільництво і позбавити можливості ліків братися за цю роботу. Хоч ми і не причисляємо себе до фахових педагогів, а всеж не можемо погодитися з класичною традиційністю фахівців від педагогії. Кажемо, коли культурніші народи реформують свої школи, працюють над їхнім удосконаленням, відкидають непридатне старе та заводять краще нове, то й нам не пошкодить реформаторська думка навіть ліків.

Як інженір, тверджу, що питання професійної школи стоїть у нас кепсько. Вже треба було подумати про налагодження співпраці всіх фахових та економічних і культурно-освітніх організацій. Треба вже було мати якийсь план розбудови фахового шкільництва. Спроби вже були, а наслідки які?

Боятися збільшення людей з фаховою освітою, а значить і творення фахових шкіл тому лише, що ми господарсько слабі — також помилка і однобачність, як і бажання мати виключно фахові школи. Не фахівців треба боятися, а безідейних матеріалістів, вузьких ремісників-техніків і не загальноосвітників дураїмось, а безприн-

ВРОСЛАВА МАНДЮКОВА.

У липневу ніч на Говерлі.

(Докінчення)

А нам так не хотілося йти в колибу, бо „ліч тайа Господи, зоряна, місячна, лядко хоч голки збирати“ і починається спів, ані стократним відгомном ідуть по далеким горах.

І місяць почує про себе пісню в ворі в ніч, атакає Стрілля, калину та всікі дичата, а далі айшло на коломишкове темпо, почалися вигадки на довільні теми, а кожний рефрен губився у вибухах сердечного сміху.

А тут горить ватра, що червоні ялики висолонили та обхопили томенці галузочим, лише полум'ям та снопами іскор кидає докруги. Товариство розіалося на балях, наче розбишани у лісі.

Ми дуже жалували тих, що лишилися у гостиниці почувати, міняючи вигоди, за тільки приваб... Врешті й нам айбралося на сон, і міде правди діти, (хоч яні герой були з нас) а таки чшов мороз поза шкуру, на згадку про зовкія.

Тимчасом у колибі йшла робота. Пастухи попаносили всю долаку фот (смерекових галузок), прикрили замашеними кодами в запрохували почувати. З охотою повдзали всі до кочиб, таї новолі поукладалися, одно попри друге наче ті снопи на воші, ніби спати. Вправді гостиниці господарі скоренью затроїли, гостям не спалося. Залукаючи колоди „панське“ тіло, дам фриз доси, і неодири делікатний носик щораз пчи- тал. Місяць безсоромно глядів просто в обличчя, а за стінкою без тьми зів шесик, при аккомпані-

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНІШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

КОВДРИ, КОЦИ І ПОЛОТНА.

НА МУЖЕСЬКІ ОДІНІЯ

ВОЙНИ КРАЄВІ І АНГЛІСЬКІ

У ВЕЛИКОМУ

ВИБОРІ.

цілних легководухих, м'якотілих слямаків у подо- бі людській.

І тут обов'язок не молодих, а старих, утвори- ти з молоді майбутніх, сильних, твердих, ініці- тивних, ідейних будівничих і зробити їх прав- дивою нашою „нацією“ і „будучністю“. Тут уже не анстартити лише зміна програми чи плану навчання, а треба цілковитої зміни навчального процесу. Треба вводити нові активні методи на- вчання, що творило б з нашої молоді людей чини — праці. Чи ж можливо це зробити? Можливо, але тяжко і то тим тяжче, що самим учителям треба було б ще вчитися та практикувати. І тут уже не можна говорити про лінівство, а тим більше про лінівство лаяків. Ми свідомі, що це дуже великі вимоги для наших педагогів, що сам процес перебудови, шкільного укладу і на- вчального процесу не дається перевести відразу, „одним почерком пера“. Часи припадковості та, принагідності далеко поза нами. Бож живемо ми в добу наукової організації праці навіть фізичної, тому прямим нашим обов'язком буде ор- ганізувати і працю навчально-виховавчу, духо- ву на наукових підвалинах. І лише тоді відпаде всяке розумовання на тему: чи оплатиться нам наука чи ні. Новітні економічні доказали, що ні- які народні чи державні грошеві вклади так ви- соко не відсоткуються, як вклади в освіту та на- уку народу. Тому треба відкинути наш дрібний практицизм і вузький економізм, а раз на все сказати, що сучасне життя — то цілість, яка дуч- ь у систему і економіку і політику і техніку і культуру. І власне одною залукою цілі цілості є культурно-освітня робота, на базі якої лише можливі нормальний розвиток народного життя. Аналіз, факет, м'якотілий, безвільний. Ін- дивід, однакові несприятелі і для техніки і для економіки, як і для політики та суспільного жит- тя. За педагогами слово, а потім прийде черга за економістами, техніками, господарськими ді- ячами і політиками. Отже, створіть умови для доброго виховання, а тоді від молоді будемо ви- магати того, чого потребуватиме життя.

Інж. Мик. Кап.

Можливість швидкого звільнення другої зони окупації в Наддніпрянській.

Бельгійська телеграфічна агенція повідом- ляє, що в Газі рішено почати 15. вересня звіль- нення другої зони окупації Надднілля, якщо дійде до порозуміння в справі репарацій. Тоді бельгій- ське військо перейде до третьої зони.

3 Буковини й Бесарабії.

Бесарабські українці, вставайте!

Читаємо під цим наголовком в „Часі“: В Бе- сарабії живе около 700.000 українців, а може й більше. Ці українці не представляють собою ні- якої сили, бо по-перше вони неспівомого того, що вони українці, а по-друге вони незорганізовані. Бесарабії спить... Бесарабії — це найглухіший кут української землі. Раньше була німіка: Го- ді щось робити, бо, мовля, стан облоги. Одне- це стан облоги знесений вже майже рік, а Беса- рабія все спить... Маємо кількох свідомих беса- рабських українців, людей гарних, ідейних і по- раб уже цим однінцям почати боротьбу за кра- шу долю. Маємо навіть і українських послів у параністичній партії. Хіба ці бесарабські послі тільки на те, щоб репрезентувати? Чи не слід би їм зробити щось для освідомлення народу? А можна це їм легко зробити, бо вони при владі Панове бесарабські українці, обізвіться!

На поміч „Довбушеві“.

Недавня повінь нанесла нашому спортовому товариству „Довбуш“ велику шкоду. Вода за- лила цілу витрасовану вже й засіяну площу, пла- ваючі бервеса' полонили огорожу грища, каліни і трибуни рівнож ушкоджені, а ціле грище по- крите намулом. На добушанців, що одинокі ще репрезентують наші баран наверх, перетворили власними руками й датками смітинсько в першо- рядне грище й тепер, замість вправляти, працю- ють знова над своєю площею. Одне це злого за- мало. Це зрозуміло також міністерство внутр- справ та дозволило „Довбушеві“ і ще двома ін- шим спортивним товариствам, грища котрих по- ложені над Прутом і потерпіли від повені, влаш- тувати в неділю 18. с. м. „День цаїтів“. „Дов- буш“ всім нам ананий і дорогий. Нема в Чернів- цях українців, що не дорожили б ним, не тішили частими побідами українських барв, не боїли над кожною втраченою брашкою. Дружина „Дов- буша“ заслужила собі на те, щоб допомогти їй в нещастю хочби найменшими датками в день цаї- тів. Кожний з нас дасть радо свою жертву, бо „Довбуш“ мусить привести свою площу до по- рядку, щоб вправляти під проводом тренера, який приїхав вже з Праги („Саяві“) й не гаяє часу, коли інші дружини поступають вперед. До осінніх змагань українське грище в Чернівцях мусить бути готове! („Час“)

З української музики на Буковині.

Небаком мають вийти в Чернівцях друком гармонізації українських народніх пісень з укла-

менті розмаючих свинок. І наше товариство не справлялося спокійно, деякі лишилися на дво- рі, перекликувалися, балакали і співали.

І так надійшла піснич, а з нею речинець на- шого вимаршу. Та тут червонки поперемишували- ся, і потугилися, та, що вийшло досить часу, ваки те все познаходилося. І аж за годину були всі готові. Хоча наш господар обіцяв вести нас, тепер тропів наче забитий, не допомогло тягнення байбарака, ані обідники.

Тимчасом ми залишилися на ласці Воїні, але після короткої наради, підчинилися всі про- водові професора В. і почали йти видною стеж- кою. І справді чого боятися?, видко наче в день, стужечка круто виліт між лівцем, що хиль- цем стелиться по землі, гуто стортать гострі каміюки осорблені місячним сяном, вироста- ють на наших очах унічні примари. А ми плем- ось в гору, аюза кожного кушника привиджу- ються нам світлічі очі ворка, дехто чув уже на- вить його брехання, але „страх має великі очі“ бо зовсім навіть не смілося гонити за мійськими сухими кісточками.

Дорога починає бути стрімкою, тому хід наш стає похилний, а далі йдемо вже без сорому „на чотирох ногах“. Наш веселий директорик почи- нає поволі повамикати, вже не співає, не видає жартів... а далі вже кричить: колоськальна про- пасть на ліво! Серце терпіє на хвилі, але дивимось, „не такий чорт страшний, як мальова- ний“, — чи я мушу летіти комітьтодов у про- пасть? можна затриматися.

Але директорик не жартує, йому закрутила- ся голова й він остає на вершину горбку, як пер- ша невинана жертва „колоська“, а з ним прибі- гий лікар. І так страшили ми двоє незвичайно дивним членів малого товариства. Інші на-

ютомні туристи мандрують далі, гостра трава ви- ховується з доломи, каміня обтворює руки і ноги, відхід стає щораз скорший, а серце допече не авати скільки разів на секунду...

Перші переможці добувають другий високий верш, і горді побідою застромлюють провісоч- ний прапор, другі підбігають, і вже відпоча- луть, інші „махицелари“ соуть ще під горою, на- че ковальський міх. Врешті виривають їх айрлі, дичілічі чуби, вони страшенно лахі! уу! акі ла- хі! мабуть зі задрості кричати, що ми вирвали- ся вперед „до другої голови“, в нас брак прамі- тивних прикмет товарищескості... Це все вису- хуємо й затисненнями зубами й суполовом, та го- чемо йти далі, але де! паде рішучий протест і ми лишаємося на 10-хвилинні пости. Мандруєм да- лі, а вершка головного як не видко, так не вид- ко — переїдемо один, мріє другий, части роз- пучка! Але новолі показується білі прамічії стовпи і ми переходимо на чеську територію. Після двох годин хоу в гору добуваємо верш (купа каміня в чотирі стовпи, разом звива- ють). Незвичайне відчуження і гордість розпирє гру- ди, коли глянути на безмежне море високих вер- хів у своїх стлі.

На сході дістає небо червоний рубець, во- інше топе ще, у місячному світлі. Мряка опа- даєть в долину й снується між горами, тво- рить фантастичні оєра й дивовижні „сріб- ленті ріки“. Чим дужче продирається крізь хви- ри, соняшне проміння й золотим відблиском ха- дають тіні на білі мряки. І вони розмивають да- гідним відблиском і мрякою снується в долину, то видождується вузенького, то прибирають ку- каті, розлінені форми.

Сонце червоною куляю виходить з-за се- нядо-жовтих хмар, покритих іх золотом, а вості

ді Олександра Кошиця. Ці пісні — а буде їх 60 — вийдуть у 12 зшитках. Рівночасно вийдуть теж Чернівцях гармонізації народні пісні в укладі композитора Бойченка, що живе тепер у Кишеневі. Між творами Бойченка є хоріві народні пісні (між ними й буковинські), соловії пісні в фортепіановим супроводом і його власні композиції.

Іспити для меншостевих учителів і професорів.

Міністерство освіти в Букарешті визначило новий речинище іспитів з румунської мови для меншостевих професорів. Ці іспити відбудуться для вчителів між 26. і 30. серпнем, а для професорів 5. жовтня. Іспити відбудуться в Ясах, Кишеневі, Букарешті, Кляужі й Констанці.

Повени в Бесарабії.

На днях упав над містом Кишеневом сильний дощ з градом. Води покрили дороги на висоту двох метрів і забрали з собою старі дерева й корчми. Площу перед залізничною станцією затопила вода так, що на якийсь час застоповлено увесь залізничний рух. По слідах найдені 3 утоплених в намулі. З помічю війська направляють школи, заподіяні повенню.

В відному селі і хуторі Ф. Містралю.

(Докінчення.)

Маяно. 9.VIII. 1929.

В селі ні душі. Видно всі при праці в полі. Тільки собаки ліниво валяються і сплять на дорозі. Врешті показується якась жінка. Попитав до неї і питаю — де тут дім поета Містралю? — А ось тут зараз за цим містком.

Дійсно, — пізнаю добре відомий мені з фотографії майонський дім поета.

Входжу і розглядаю його з усіх боків. Двоповерхову чепуриєньку кам'яницю у чималому садку. Через пліт видно славетний пам'ятник поета, поставлений з нагоди 15 роковин його смерті і врочисто відкритий весною цього року.

Я знав з газет, що теперішнього господаря цього дому, внука Містралю не має саме, бо він на археологічному конгресі в Антібі. Через ґрати плота бачу стареньку паню, що ходить по саді та шось збирає. Вгадую, що це дружина поета. Усвідомлю собі, як туристична сарапа, що у глибототерському снібнім наслідує історичну географію цілої земської кулі, — мусіла надохнути їй своїми щоденними візитами, інспірованими Бедкером, або французькими „бедкерками“ т. зв. „блакитними провідниками“.

Якихсь двох селін підходить до мене і починає розмову з ргоров свого славетного вказки, котрим навівно пишався.

— А ви зайдіть до середини. Це можна.

— Що можна, я знаю також. Але чи зручно?!

Врешті наважались — іду. Витає мене довгий сірко. Певно буде з рідні улюбленого

триумфально вийдуть на золотому возі у повній славі.

А місяць виглядає зажурено, блідий, після неспівної ночі, здає динше, перемучено калішає очима, шораз меншає й блідіє.

Наші туристи теж вже не такі моторні як вчора. Бліді, невиспані, перемерзлі, обкутують ся то в що має, професор обгортає пані своїм плащем, а сам тягне ноцик на плечі й ходить дивком, мов той рабін на „шабес“.

Де далі починають усі гратися в лови, грати як діти, але не дуже це допомагає, тому шукаємо трісок, яких тут обмаль; ножиками наколюють іх та кладуть рогонь. За кілька хвилин знову іх та кладуть рогонь. За кілька хвилин знову іх та кладуть рогонь. За кілька хвилин знову іх та кладуть рогонь. За кілька хвилин знову іх та кладуть рогонь.

Після свідання збираємо підписи на листівках, тої на жаль, тут почти нема. Після двохгодинного відпочинку, сходим в долину. Охотні страшенно невідно, ноги ховзавались в долинах, повови долаємо до джереза Прута (вишине на ліво від Говера), кілька джереза дупляться у охоту струю, опісля падає стрімголов з висоти 8—10 м.). Цією самою стежкою переходим ми ісе, та дійшли до гостиниці під „Заросляком“. Тепер не було нам уже холодно, хоча поря ще жасна, горіч була вже велика, а наші вчорашні товариші, що почували у гостиниці, вибіралися швидко у верхи. Далі Боже щастя, при такій спеці літати в гору! Делі, 200 кроків від гостиниці, посідали вже відпочивати, гарні туристи, жема що взяти!

Найбільше романтична дорога, випала нам

собаки поета, з яким він не раз фотографувався. Бодай дуже нагадає його. Слідом за ним виходить якась жінка, відганяє собаку, веде до пам'ятника з чудового карарійського мармору, — де Містраль представлений у натуральній величині, немов живий у типовій своїй позі.

Підчас нашої розмови надходить пані Містраль. Витасюєся, Старенька і симпатична пані розпитує звідки і хто. Кажу, що українець і що приїхав до Провансу, щоб зібрати матеріали про неопровансальський ренесанс для книжки про Ф. Містрала, котру писатиму з нагоди 100 ліття народни поета.

Пані Містраль про Україну знає. Покітний чоловік цікавився справами всіх поневолених народів, мав особисті зв'язки з представниками багатьох з них. Кажу, що а українців неопровансальським рухом цікавився і писав про нього великий вчений і публіцист М. Драгоманів, що спогади Містрала перекладені на українську мову і видані книжкою.

Приватна частина дому Містрала переробляється саме — згідно з заповітом поета — у майонський музей. Отже там тепер не можна нічого бачити. Цістаю деякі ілюстраційні матеріали, що відносяться до майонського побуту поета, занотовую деякі фактичні інформації пані Містралю, яка показує мені дорогу на цвинтар, де могила поета і до хутора „Lon Mas dou linge“, де він родився та й ширю дякую її та іду далі.

Цвинтар якихсь 200 метрів від оселі поета. Малесенький, типово сілський. По середині, як скрізь, по всій Франції, пам'ятник жертвам світової війни. Звертаю увагу, що написи на хрестах і пам'ятниках переважно на провансальській мові.

Ліворуч саркофаг поета. Точна копія павільону „Cour d'Amors“ популярної королеви Жанини у Бо (Baux), яку поет реґабілізував у своїй драмі „La Reine Jano“.

Вся могила у квітах. Сила нових вінків з провансальськими та французькими стяжками, що залишилися від весняного свята інаугурації пам'ятника Містралу у Маяні. В середині павільону надрукована деїза Містрала

— Non nobis, Domine, non nobis,

Sed nominis Tuo et Provinciae nostrae da gloriam.

Це дійсно так: великий провансальський поет все своє життя віддав на служення Батьківщини, зовсім не думаючи про свою особисту славу, або про культ свого я.

З цвинтаря по дорозі до Сен. Ремі — іду шукати рідний хутір поета. Це недалеко. Ні більше ція години ходу. Краєвий ясіє. — Праворуч ясіє контури Альпі, котрі Містраль так любив.

Лехко знаходжу „Lon Mas dou Juge“. Але нікого не застаю там. З „memori e Raconte“ — добре пізнаю всі монографічні деталі найбільшого оточення цього хутора.

Врешті хтось надходить з парубків і веде мене до середини, головної хати, де всі збиралися і тепер ще щодня сходяться. На улюбленим місці поета над столом завішена

при кінці. Одному фантастові захотілося йти бергом Прута і ми всі пішли за його прикладом.

Прут, біля Заросляку, вже досить великий, річище його сильно камінисте спадає стрімко в долину, тому страшенно гуде розбиваючи бурні хвилі об страшенне гострі каміння. Беріг його теж такий самий, каміння менше й більше, та кольосальні кількаметрові блоки, через всі довелося нам тепер перестрибувати, то пласкати на верх. Ця романтична подорож почала нам потрохи дошкулувати, тимбільше, що перетомлені ноги почали відмовляти послуху. Шораз хтось перекидався, та збивав руки й ноги, почалися голосні паркання на провідника, який це все пускав мимо вуха й завалю мовчав, ідучи все вперед. Дорога прийшла понад вірваний беріг, й ми мусіли тягнути до гори по перегибних колодах у ліс, опісля знова сходили в долину. Так пішли ми цілора години, заки дійшли до значеної жовто-білими рисками, стежки. Тоді щось ми відітхнули й вже вигідно дійшли до коляйки. Робітники стали вже илці до дологи, якою мала їхати коляйка, і справді за чверть години, почувся протяжний свист, а за ним показалися понад верхами дерев, сірі стовпи диму. Тимчасом наїхала трисина і забуря диму. Тимчасом наїхала трисина і забуря диму. Тимчасом наїхала трисина і забуря диму.

При сорок-кілька степенях спеки перевипили ми Ворохту й ледви довелися до стації. А коли сонце стало на полудне, ми були вже у мети — на обід дома.

Підписів 24. липня. 1929 р.

д-р Іван Куровець

повернув і приймає хорих від 22. серпня
Львів, вул. Вірменська 3.

Його небіжем, також вже покійним, мармурова таблиця з цитатою із поетичної збірки Містрала „Золоті острови“ (Les Iles d'or) на доказ пізнити для праці попередників. Все тут у хаті лишалося по старому і без зміни. Вона цілком нагадує „Salo calendalo“ а араетянського музею.

Мушу однак вертати на двірці — (десь поверх 6 км.), щоб не спізнитися на вечірній потяг до Авіньону; знову проходжу через Маяно попри хреста поета. Містраль душає. Небо хмариться — поспішаю, ідути тією самою дорогою, тепер вже знайоמוю.

Через рік — у нересні — в Маяні будуть великі свята з нагоди сотих роковин народни поета. Це буде свято не тільки провансальське, але загально романське і неолатинське. Італія офіційно вже оголосила свою участь на цих врочистостях. Будуть, розуміється, сусідні католиці. Але прийдуть певно і представники різних інших поневолених народів.

Ідути, переглядаю останнє число органу фелібрив, „Lon Felbrige“, що виходить у Маяні, заходами дружини поета і під редакцією його внука. Воно присвячене 15 роковинам смерті Містрала.

П'ятнадцятилітні роковини смерті Містрала (інаугурація його пам'ятника в Маяно) — затитулована вступна стаття, що починається так:

— Маяно в великим у світі, бо там родився, жив і помер поет любий богам.

Це дійсно так.

Десь за півтора години приходу на дворець. Смажений вітер лютує. Починає падати дощ. Чекаючи на потяг, що пізнівся пишу ці рядки під своїм враженням цієї подорожі у провансальську Мекку.

О. І. Бочковский.

Серед наших „руських“.

Губернатор Закарпаття гостем у наших „руських“.

З „Русск-ого Голосу“ довідуємося, що в гості до наших „руських“ у Львові приїхав губернатор Підкарпатської Руси д-р Антін Бескид і ген. секретар „Общества ім. Духновича“ д-р Степан Фенчик. Як видно, то зв'язки між нашими москофілами по обох боках Карпат починають бути чимраз тісніші. На останніх зборах „Общества Качковського“ у Львові був із Закарпаття д-р С. Фенчик, потім делегати галицьких каналів їздили на зїзд своїх однодумців до Ужгороду, а отсе приїхав до Львова сам губернатор Бескид і відомий москофілський „діятель“ з Ужгороду д-р Фенчик. Цікаво, в яким характері гостює пан губернатор серед кучки наших „руських“.

Нові „руські“ читальні й кооперативи.

Нові читальні Качковського основано: в Мохнатці Горішній, повіт Н. Санч, у Кадлубських, пов. Броди й у Вільці Мазовецькій, пов. Рава Руска. — За час від 15. червня до 15. липня старанням „Русск-ого Ревіз. Союзу-у“ основано такі „руські“ кооперативи: в Дорошіві, пов. Львів (кооперативна каса), в Хренові, пов. Камінька Струм. („Братська Каса“), в Черепині, пов. Львів („Русська Правда“). В дні 8. серпня „Русскій Ревіз. Союз“ прийняв у свої члени отсі кооперативи: „Русскій Сел. Труд“ — Товариш к. Львова, „Утіха“ — Барвінок к. Кросна, „Єдність“ — Мачошин к. Жовків, „Селянська Каса“ — Яворів, „Русскій Союз“ — Циків, пов. Перемішль, „Наша Надежда“ — Беремівці, пов. Зборів, „Поступ“ — Білянка к. Горлиць, „Русскій Труд“ — Дошниця к. Дукаї, „Галицька Зоря“ — Кіоківичі, пов. Перемішль, „Союз Трудів“ — Білівка, пов. Перемішль, „Селянський Труд“ — Сколівка, пов. Товмач, „Селянський Труд“ — Метеві, пов. Зборів, „Власна Поміч“ — Молодовичі, пов. Перемішль, „Згода“ — Чертеж, пов. Сянок, „Сила Народа“ — Усте Руска, пов. Горлиць. Крім того не прийнято ще 30 кооператив задля відсутності потрібних документів.

По широкому світі.

В Єрусалимі прийшло до нового конфлікту між арабами і жидими на старому тлі: в роковини зрушування Єрусалиму, коли жиди пішли демонстраційним походом під „Стіну Плачу“, а жиди рішили звернутися до Англії з домаганнями, щоб призначити нових адміністраційних урядовців, маюмодати поблиз жидів і поапанати їхні молантовники. Є раневі.

Новим прем'єром Фінляндії є предсідник сойму Каліо.

Німеччина вибудувала новий торпедівель „Леопард“.

12

*) Помер 1917 р. в Бавії і там знайшли його тілні останки.

входів, куди що суботи йде публіка оглядати парламент, а тепер крамничка, де продають різні знімки будівлі та артистичні пам'ятки.

— **Казки життя.** Судя в Торіно мають від двох ат чимало мороки зі справою одної таємної особи, яка від 1927 р. є в заведенні для умовно-корих в Коленіо і не в силі подати свого привітання. Помістили його фотографію в пресі. Той-ді згодився до згаданого заведення пані Канелю, вдова по професорі в Торіно, заявляючи, що пізнає на цій фотографії свого мужа, який загинув на війні. Та одночасно якась молода венесійка заявила, що це її любов складає Брунері, що шез у свій час безслідно. Обі жінки мали багато свідків на доказ, що кажуть правду. За той час недужий почав приходити до пам'яті і заявив, що є проф. Канелю. Професором не за-

всіди краще бути, ніж складачем, але в даному випадку Брунері мав на своїй совісті різні злочини і поліція шукала за ним. Канелю вернувся до своєї жінки та рідні і здавалось, що "права" закінчена. Тимчасом заявляючи венесійка дала нові докази, що Канелю є такий Брунері і його взяли до арешту. Жінка Канелю почала процес для доказу, що в арешті сидить невинно її муж за чужі гріхи, але чи вдасться їй це доказати невідомо.

Зі спортивного життя.

Кадр — Сокіл IV. 2:0 (0:0).

По кількочислових перемогах виступив Сокіл IV. до цих змагань з 4 запасними гравцями. Гра була цікава й жива. Змагання Кадру більше зай-

малися і краще собі подавали м'яч, через що й виграла. У змагання Сокола IV. слідно було атому задля великої спеки, особливо в другій половині, в котрій Кадр успішні здобути двох воріт. Змагання ці були товариські, а не за мистецтва Б-кляси, як це подали польські часописи.

В 5-літці Сокола IV.

З нагоди 5-літці спортової секції руханкового т-ва Сокіл IV. у Львові відбудуться дня 15. вересня ц. р. спортивні змагання з такою програмою: біг, мети, скоки, стусан кулею, змагання за мистецтво Львова в кошівці та у відбиванні як мушкет, так і жінок. Найкращі осягні будуть нагороджуватися, тому до праці! Всі товариства просимо до участі! Зголошення слати на адресу: „Сокіл-Батько“, Львів, вул. Руська 20.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Серета, 21-го серпня, г. 8-00 веч. „Зі сім сторін світа“, чеська режія.

Кіна.

Аполло: Авантюристка з Бірмін (Магда Сона, Лілія Панелі).
Кольосей: Король боксерів Ріш Дікс, Мейрі Бріак. Не нас обдурити.
Лев: Чар гріху (Люсі Дорен, Гай-дарі).

Люна: Архизодів з Дамаску.
Марусенька: Цар Франц Йосиф і його двійник. Король карнавалу.
Оаза: Забава і кохання.
Палас: Боротьба за золотий ріг.
Пан: На порозі спадщини (Лілія Давіта, Вері Кравець).
Пасаж: Пачкарі брильянтів у Нью Йорку.
Фатаморган: Подружжя-ваканції.
Химера: Дон Жуан у пансіонаті (Полетіа, Райя, Шинцель).
Утіа: Резервисті горою!

Програма радіо.

Четвер 22-го.

Льондон (356,3). 20-00 Симфонічний концерт.
Берлін (418). 17-30 Концерт. 20-00 Опера Меєрбера.
Париж (1725). 16-45 Джеббенд.
Відень (516,3). 20-05 Концерт симфонічного оркестру.
Рим (441). 21-00 Симфонічний концерт.
Міліно (501). 20-30 Опера Мессажера.
Будапешт (550) 17-15 Концерт артистів королівської опери.
Москва (825). 15-30 Концерт російської музики.
Прага (487). 21-30 Фортепианний концерт.
Варшава (1411,7). 18-00 Концерт солов'я. 20-30 Камерний концерт.
Познань (334,8). 20-30 Концерт легкої музики (Софія Федичівська).

П'ятниця 23-го.

Льондон (356,3). 19-20 Симфонічний концерт.
Берлін (418). 19-00 Скрипковий концерт.
Париж (1725). 21-35 Симфонічний концерт.
Відень (516,3). 18-00 Концерт. 20-05 Музичні гуморески.
Рим (441). 21-00 Оперета.
Міліно (501). 20-30 Симфонічний концерт.
Будапешт (550). 20-10 Опера Брєєка.
Москва (825). 19-30 Опера.
Харків (1304). 19-30 Українська народна музика.
Прага (487) 20-30 Концерт піаніста Шудатофа.
Варшава (1411,7). 18-00 Популярний концерт. 20-30 Симфонічний концерт.
Познань (334,8). 18-00 Камерний концерт.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає.

„Вертеп Наших Днів“ Галактиона Чили і Ле-ле. 115 23-7
Підполонська, четвер, 22.VIII.
Салак, п'ятниця, 23.VIII.
Зборів, субота, 24.VIII.
Залізів, неділя, 25.VIII.

Український Хор Котика:

Серета, 21-го серпня Делятин.
Четвер, 22-го серпня Микунчин.
П'ятниця, 23-го серпня Микунчин.
Субота, 24-го серпня Ярмече.
Неділя, 25-го серпня Дора. 228 5-7
Вступні іспити на курси I—IV в приватній школі, семінарії „Рідної Школи“ У. П. Т. у Львові, вул. Мохнацького ч. 12. Будуть відбуватися дня 2 і 3. вересня. — Управа. 317 6, 1-2
Латинські Вправи на I. яслах укладу проф. М. Паньчука вже друкується нарядом „Рідної Школи“ і будуть в продажі з кінцем серпня ц. р. — Видавн. Комісія „Р. Ш.“. 317 в. 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ПРИМУ НА СТАНЦІЮ учеників гімназійних. Мешкання тепле, харч добрий, опіка заповнена. Вул. Глубока ч. 14. Олена Левинська. 313 1-2

ГОДИННИКИ „Zenith“, „Longines“, також біжутерія власного виробу поручає: Домбровський Я. Розважеський, Львів, (Готель Жорж). — Догідні умови. 190 18-7

ЛІЖКО кухонне 13 зод. Сіткове 40 зод. Скрипкове тапцероване 50 зод. Умивальні 5. Дротини Вилادی 27. Матеріали 3, подушки 30 зод. Волосини 75. Отомани гобелінові 55. Каналики розкладні 45. Буфали розкладні 45. Ліжко м'яке 200 зод. ЗЛКС, Ліндога 6. 213 6 5-7

УЧЕНИКІВ прииму на станцію. Фортепианна школа — Хшановської 10. — Опіка. 301 2-3

АБСОЛВЕНТ гімназій, — адміністратор, пошукує лекції. Ласкаві зголошення слати на адресу: Миколай Лобос, село Сущица Мала пошта Хіриш. 300 2-3

ПОШУКУЮ прихислення при інтелігентній родині для учеників II класу. І студентки університету біля гімназії С.С. Васильяков. Зголошення до Аджин. „Діла“ під „Марія“. 318 1-1

УКРАЇНЦЕВИ віддад в управу складні товари в повсякденному місті. Кавчик бажана. Може також цей склад з товаром — відступити на догідних умовах. — Зголошення до Адміністрації під „Догідні умови“. 316 1-1

ФУТРА оказливо продає і приймає до продажі: „Універзум“, Львів, Пасаж Міноліша. 311 1-13

ПОШУКУЄТЬСЯ учениці на станцію. Гіркові, вул. Кордецького ч. 7. 310 1-3

СМАРИ — замовляйте тільки в українському Товаристві „УНА“ в Прогобачі. — Ціни фабричні. 272 1-3

ПРИМУ 2-3 студентки на станцію. Савюкова, Львів, Хоружина 24/II. Офісний. 309 1-3

ДЯК молодий, безжениий, а теноровий голосом, діригент хору, пошукує посади від зарп. Зголошення слати: Ярко Смау, Ясеські горішній п. і містич, повіт Косів. 308 1-1

ТРИ великі покої, кухня, город з новим домом, горішній Личаків, за парком, за місячним чиншом, винайму Ігнат, вул. Куркова ч. 24. 306 1-1

АДВОКАТСЬКОГО солонитатора або вправного машиніста, обізнаного з канцелярською справою у адвоката — приймає від дня 1. вересня 1929 р. адвоката канцелярію в окружних місті. — Зголошення з поданням перебігу практики і усвідомлення слати до Адміністрації „Діла“ „Для адвоката“. 307 1-2

Ширіть наш часопис!

ШЛІТЬ ЗАМОВЛЕННЯ НА: ВУГОЛЬ ТА ДРОВА

Ціни копальняні, — догідні умови 3. міс. лекса. кредиту. 184 8-10

З найкращих горішньопольських копальнь доставляємо скоро та точно — українська Спілка „ТИТАН“ ЛЬВІВ, ВАЛОВА 23.

КОНЦ. НАУЧНІ КУРСИ „ОСВІТА“ ЛЬВІВ, вул. МІЛКОВСЬКОГО ч. 11. Приймає вписи на однорічне згідно 2-річне підготування до гімназійної і семінарії матури — як також до іспиту з 6 і 4 гімназійних класів. Рефлектується на кандидатів тільки з відповідним підготуванням в науці. — Кількість місць обмежена. — Наука відбувається в гімназійній будівлі. Зголошення від год. 12-1 і від 5-6. — Проспекти даром. На відповідь значок. 236 1-7

АДВОКАТ на провінції приймає конспіктив. — Зголошення з усвідомленням під „Д-р Николайчук в Надвірній“. 296 2-3

ГОДИННИКИ тільки найкращих фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятиків літ з найкращою стороною аналіз фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5 191 18-7

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Спеціаліст скірних, венеричних недуг і косметики 1-3
Д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ орд. від 3-5 попол., вул. Глубока 10. партер. — Кварцева лимпа. Дієтермія.

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р С. МІШЕЛЬ 6, лікар дентистичної клініки у Відні повернувся і ординує у Львові, — вул. 286 Личаківська ч. 36. 3-6

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Синтуська ч. 17. II. п. Скрипювання зитаючихся зубів пильовування й випилення зубів, без болю. Штучні зуби в кавачку і золоті після найновішої системи. Пациєнти з провінції помагаються в найкоротшому часі. П. Т. Урадовичем і студента значна знижка. Тел. 63-73. 6-10

АДВОКАТ

Д-р Осип Назарук відкриває адвокатську канцелярію з днем 1. вересня ц. р. у Львові, 1-2 при вул. Підвалі ч. 7. (Дім „Дністра“).

ШУКАЮ ЛЕКЦІЇ

(по аказі у Львові) з усіх гімн. клас. Спеціаліст: кілька класів протягом року. Ву. чужих мов та стенографії. Найкращі референції. Зголошення під „Р.“ до Адж. з поданням умови. 304 6. 2-2

КОРЕСПОНДЕНТ

торговельний зі знанням мов (англійської, французької, німецької та італійської), обізнаний з дооперативним відомством шукає заняття. — Зголошення під „Точність“ до Аджин. „Діла“. 304 2-2

ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО

СПІЛКА З ОБМ. ПОР. В КОСОВІ.

Одинока фірма в краю, що виробляє стилеві килими на оригінальних гуцульських орнаментах наших славних артистів з красної і фабричної волни. — Доставляє рівномірні догідних умови: портієри, мапи на ліжка, ліжники, артистичні гуцульські дерев'яні вироби. 1-1

Перед громом будете забезпечені.

якщо поставите на своїх будинках

ГРОМОЗВОДИ,

371 які усталає 3-1

МИХАЙЛО СТЕФАНІВСЬКИЙ,

у Львові, вул. Варшавська 10. Тел. 49-14. (між Риперською і Кордецькою)

Дешево виправи студентські

КОВДРИ від 1 зод. 25-
КОШИ від 1 зод. 12-
МАТЕРІАЛИ, подушки, сінники ліжка складані.
Дивани, фіранки, простирадла і пошевки — поручає знавчий магазин постелі

В. ІЖИЦЬКОГО

Львів, Коперника 3. Тел. 6-00-245 6-22

Конкурс.

В дівочій гуманістичній гімназії „Рідної Школи“ в Тернополі є вільне місце директора. Подання вносити негайно до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10/II. — В гімназії і семінаріях „Р. Ш.“ є ще вільні місця для учителів всіх предметів крім історії, географії і природничих наук. Є теж одне вільне місце для шкільної бібліотекарки. Подання вносити до дня 23. серпня ц. р. Головна Управа „Р. Ш.“. 317 1-1

Присилайте передплату!

ПІД ОСІННІ ЗАСІВИ Є

ТОМАСИНА

довготривалим, найуспішніше діючим утиском та — Фосфоренкс найдешевшим фосфоровим утиском.

ТОМАСИНА дає високий збір зерна.
ТОМАСИНА не дається зимию виноделам і з виноделами.
ТОМАСИНА містить крім фосфор. азоту також біла 50% хосеного валла — безплатно.
ТОМАСИНО піднесені засівні зимию з правдою дуже добре.

ТОМАСИНО належить і пору лавонити вже дітом — а осени навал заповнені і брах вагомих може причинитися до спільного достатку.

Йосиф КАРРАХ. Львів, Костюшка 18.

Щиники і проспекти повсякчас даром і оплачують 86